



עוגת גבינה שכו  
מכם את המתכון <



בסופו של דבר יהיה האב  
חייב גם להיפרד מבנו



"גוף ראשון שני": מה קורה  
כשהמילים מתפוגגות



תירי עליו פלאשט



אוכל

Recommended by

מרחבי הרשת



כורך גינוסר



פסטיבל סולם יעקב  
JACOB'S  
LADDER  
FESTIVAL



18-19-20/5/2017



### ספרים עוצם עין אחת

עוצם עין אחת

## ממעמקים קראתיך

ביקור בתערוכתו של יונתן גולדמן, "ללא אדמה", בגלריה האוניברסיטאית ובתערוכה של איברהים מהמה, "שבר", במוזיאון תל אביב



16:03 19.04.2017

עוזי צור | עקוב באתר | התראות במייל

### יונתן גולדמן, "ללא אדמה", אוצרת: אירית טל, הגלריה האוניברסיטאית תל אביב



זוהי קריאה העולה משרידי התרבות האנושית לאחר חורבנו של העולם המוכר, שבה האישי טמון במשקעים המיתולוגיים. חלל הגלריה הוא כקרקעית ים שבה שקעו החורבות, אך יש בה גם אותות של התחלות חדשות השבות אל הבסיס.

תערוכתו של יונתן גולדמן מורכבת ומרובדת מאוד, מחשבה ודמיון רב הושקעו בה והיא בעלת משקע ושפה אסתטית משלה, המוהלת את החוקר והאמן ליישות אחת. אך התערוכה כמכלול גם סובלת מריווייט'ית, מציפה את המבקר ומנטרלת במידה מסוימת את כוחה שלה.

בטקסט שכתבה האוצרת אירית טל לתערוכה היא מעלה את אטלנטיס האבודה ואת האידיאה של היבשה הנבראת מצלע הים, הן ההפרדה המקראית שבין השניים והן ההתפתחות האבולוציונית המדעית. הכל מתרבה ומתממש בחללי התצוגה ובו בזמן כמו נותר עדיין ב"אני" הפרטי החולם. התערוכה כמו נובעת מעצם בודד, שריד קדוש המונח על בולי עץ כחפץ ארכיאולוגי שנמשה מהים. רגל המתקמרת מהגוש שממנו פוסלה, עורה המקולף עד מעל לקרסול מגלה גלי ים החרוטים בבשרה, בבשר היורך חרוט הזמן החולף כסימנים על קירות בית אסורים. זו עבודה שלמרות פשטותה קורן ממנה יופי חושני, והיא מאחדת את העולם והזמן והאדם לאחד.



את החלל הראשון ממסך חלקית אקווריום נישא מלבני, "ההתחלה של...", שבנפח מימיו מתדגלות שורות אנכיות של עננים תתימיים המושחלים בחוטים הקשורים לגופי מתכת ממוחזרים הולכים ומחלידים, והחלודה מחלחלת גם בחוטים אל העננים, כמין גופי הנבטה אמורפיים לחיים עתידיים או לכאלה החנוטים בהם. עבודה בעלת יופי הזוי.

## תכני הארץ מכל מקום: באתר, בטאבלט ובסמארטפון

כמין תחנת־כוח מאולתרת ומעוצבת סובב מדחף מאורך ודק מעץ גולמי ממרכזו של מנוע זעיר המוצמד לקיר — "אל־זמן" — כמו מונע במשבי רוחות זורמי מים לא־נראים, שהוא ממירם לאנרגיה של אלגנטיות ושימושיות חסרת שחר.

על הקיר שמנגד מוקרנת התרחשות "תת־עורית" בזמן אמת, כחלק ממיצב הווידיאו "הסדר הטבעי: אמת ב-15 דולר". ניסוי מעבדתי בעל שפה ואסתטיקה אמנותיים. זרקור ניאון ומצלמה זעירה מופנים אל מבחנה רחבה שבתחתיתה רוטטת שלולית חיים בשלבים הפרימטיביים של האבולוציה — ההתרחשות הזו מוגדלת ומוקרנת על הקיר כולו לחשוף את הקצב הפנימי החשאי המשתנה של הבריאה. מוסיקה אלקטרונית הבוקעת מהרמקול האופקי שעליו מונחת המבחנה מרעידה את הנוזל שבקרקעיתה ומשנה את דוגמאות הרעידה. זהו ניסוי הממיר קול לתנועה לדימוי: עבודה שיש בה מרוח האוונגרד הראשוני.

"הולכים בחזרה" הוא וידיאו שבו החומר והדימוי מומסים אל השירה. הווידיאוגרפיה שלו ושל "הסוף" היא של דוד אבר־חן. כצוק חול אמורפי המתרומם מערפילי הזמן הוא מתפורר לנגד עינינו בשחיקתם של זרמים מנוחשים, כחול עמוק של מעמקים או של שמי לילה עוטף אותם. גופים זרחניים או גורמים קוסמיים חולפים בעומק ומאירים באור משתנה את הצוק ההולך ונגרע, כחיזיון קדום עטור הוד מסתורין שעדיין לא התרחש.

את התצוגה מאגף בעיבורים "תהליך של דיוקן עצמי מתפורר" — ראשו היצוק בגבס של גולדמן שקוע באקווריום מרובע, מחושק בשלד מתכת מחליד, מואר בפס אור המוצפן במסגרת, כפסל בודהה השקוע במדיטציה נצחית, ועם זאת יש בו מהביזאריות של ירידי מוזרויות וויקטוריאניים. כשמתבוננים בו מקרוב מבחינים בירוקת הצומחת בתווי הדיוקן המופקר לזמן ולמים, כמצע לחיים אחרים, חדשים.



## תכני הארץ מכל מקום: באתר, בטאבלט ובסמארטפון

## איברהים מהמה, "שבר", אוצרת: רותי דירקטור, מוזיאון תל אביב לאמנות

הרחק מהעולם ללא אדמה של גולדמן, איברהים מהמה הפך את מפל האור של מוזיאון תל אביב ואפשר לחוש בו את העפר ממנו באנו ואליו נשוב. נדמה שזהו המיצב הפיסולי הראשון במפל האור מאז חניכתו של האגף החדש, ומעבר לאפקט ה"וואו" הוא טומן בחובו גם משמעות מוחשית ממשית דווקא באופן שבו הוא מבטל את מפל האור והופך אותו למפל של בוך טובעני, כהה, עמום ועכור. אפילו המיצב הפיסולי, הפוליטי לכאורה, של קבוצת "זיק" במפל האור לא הצליח להפוך את המגדל בקריה הסמוכה לצריח מסגד.

— פרסומת —

זהו השבר הגיאוגרפי שבין העולם השלישי לראשון, שמהמה מצליח להנכיח באופן פשוט כל כך וגאוני. את צלעותיו של המפל מהמה כיסה בשקף יוטה גולמיים-כמעט התפורים זה לזה בתפרים גסים; שקים הספוגים בזיעתם של האנשים שנשאו אותם ובשחור משקעי הקפה והפחם, שקים שהם כעור המרכיב האנושי בגלגלי הכלכלה הגלובלית. מהמה, יליד גאנה שבה הוא גם חי ויוצר, מכסה בהם את טבורי הרהב של העולם הראשון, אם בוונציה או בתל אביב. בשקים מוטבעות חותמות דהויית, "תוצרת גאנה", והם קרועים בבשרה של היבשת השחורה המשלמת את מחיר הגלובליזציה.

בגאנה, ארצו, מהמה מכסה בשקף היוטה את המבנים המונומטליים שהשאיר אחריו נשיאה הראשון, קוואמה נקרומה, העומדים נטושים ברובם, רחוק אלפי מילין מהבומבסטיות הנהנתנית של בנייניהם העטופים של קריסטו וז'אן קלוד. כדאי למשש את השקים המופשלים על תנתי הפתחים הנפתחים אל מפל האור, שתחתם אנחנו מטאטאים את תחושת האשמה.

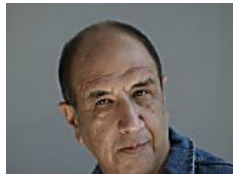
Recommended by

### כתבות נוספות שעשויות לעניין אותך



**בלוגים**

פרנסיס ביקון, אנדי וורהול, פוחלץ של בואש ושלד של דינוזאור: סיור בבית של אייבי רוזן



**ספרות**

לרוני סומק מגיע יותר



**בלוגים**

השחקן הטוב ביותר ב"מד מן"



**בלוגים**

למה ג'ואן באאז נפגעה מבוב דילן

**תגובות**

## תכני הארץ מכל מקום: באתר, בטאבלט ובסמארטפון